

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

1. ULUSAL YETERLİLİĞİN ADI / SEVİYESİ / REVİZYON NO:	Şehir İçi Toplu Taşıma Otobüs Şöförü /Seviye 3 /Rev.00	
2. ULUSAL YETERLİLİĞİN KODU	17UY0329-3	
3. ULUSAL YETERLİLİĞİN AMACI:	Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme sektöründeki Şehir İçi Toplu Taşıma Otobüs Şöförü (Seviye 3) hizmetlerinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve yetkinlikleri tanımlama; ölçme değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek.	
4. REFERANS DOKÜMANLAR	<ul style="list-style-type: none">17UY0329-3 Şehir İçi Toplu Taşıma Otobüs Şöförü - Seviye 3 Ulusal Yeterliliği Rev.0013UMS0377-3 Servis Aracı Şöförü (Seviye 3) Meslek Standardı Rev.0013UMS0378-3 Şehir İçi Toplu Taşıma Otobüs Şöförü (Seviye 3) Meslek Standardı Rev.00	
5. YETERLİLİK BİRİMLERİ	Zorunlu Birimler: <ul style="list-style-type: none">17UY0329-3/A1 İSG,Çevre ve Kalite17UY0329-3/A2 Sefer Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması Seçmeli Birimler: <ul style="list-style-type: none">Yeterliliğin seçmeli birimi bulunmamaktadır.	
6. BİRİMLERİN GRUPLANDIRILMA ALTERNATİFLERİ	<ul style="list-style-type: none">Adayın yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin tamamından başarılı olması gereklidir.	
	I. Alternatif: A1, A2	A1 İSG,Çevre ve Kalite A2 Sefer Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması
7.ÜCRET	<ul style="list-style-type: none">İlgili Ulusal yeterliliğe ait ücret MYK web portal' da kamuya ilan edilmiş olup Teknikel web sitesinde de yayınlanmaktadır.Aday eğer daha önce farklı bir yetkilendirilmiş kuruluştan sınav için başvurmuş ya da bütün sınav haklarını kullanmış ise sadece kaldığı ulusal yeterlilik birimine ait ücreti öder.Aday başvurusunda başvuru kısmında birim başvuru bölümünü işaretler.	
8. BELGELENDİRME BAŞVURUSU İÇİN GEREKEN ÖN ŞARTLAR:	<ul style="list-style-type: none">2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen sürücü belgesine,- Yetkili merkezden alınmış "Psikoteknik Test Raporu"na sahip olması ve- Türk Ceza Kanununun"Cinsel saldırı" başlıklı 102., "Çocukların cinsel istismarı" başlıklı 103.,"Reşit olmayanla cinsel ilişki" başlıklı 104.,"Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" başlıklı 109.,"Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti" başlıklı 188.,"Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma" başlıklı 190.,"Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak" başlıklı 191.," Fuhuş" başlıklı 227. ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Sarhoşluk" başlıklı 35. maddelerindeki suçlardan affa uğramış olsa bile hüküm giymemiş olması gerekmektedir.	
9. BELGE BAŞVURUSU İÇİN İSTENEN EVRAKLAR	<ul style="list-style-type: none">Aday Başvuru FormuBelge Kullanım SözleşmesiPsikoteknik Test raporuAdli sicil kaydıEhliyet Dekont açıklama: "T.C. Kimlik No/Pasaport No", "Adı-Soyad" 17UY0329-3", "UY Birim Kodu" belirtilmelidir.	

ELEKTRONİK NÜSHA KONTROLSÜZ KOPYA

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

	(Ad ve Soyadı ve tc kimlik numarası açıklamaya sığmadığı durumlarda adayın Adı Soyadı yazılacak)			
	<ul style="list-style-type: none">• "Birim Tamamlama başvurusu yapanlar için, başvurdukları ulusal yeterliliğe ait sahip oldukları Mesleki Yeterlilik Belgeleri.• İlgili yeterlilikte adayın ilk sınavı adayın başvurusunun onaylanmasını takiben 60 gün içinde açılır. Aday başarısız olduğu birimlerden kalan sınav haklarına ait sınavları açılır.			
10. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME				
Teorik Sınav	YETERLİLİK BİRİMİ	SORU SAYISI	SÜRE (DAKİKA)	GEÇME NOTU
	A1 İSG,Çevre ve Kalite	20	40	%60
	A2 Sefere Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması	20	40	
	GENEL TOPLAM SORU SAYISI -SÜRE(DAKİKA)	40	80	
Performansa Dayalı Sınav	b) BECERİ VE YETKİNLİKLER P1 ile ölçülecek performans senaryosu sorulur. Performans(uygulama) sınavında adaya ; her birim için farklı bir soru senaryosu verilir. Adayın senaryoda tanımlanan süre içerisinde uygulamayı tamamlaması gerekir.			
	YETERLİLİK BİRİMİ			GEÇME NOTU
	A2 Sefere Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması			%80
11) PERFORMANS SINAVINA AİT KRİTİK ADIMLAR	A2	<ul style="list-style-type: none">• *BY.5 Lastiklerin üzerinde patlak, kesik, balon olup olmadığını kontrol eder.• *BY.6 Araç lastiklerinin dış derinliğinin uygun olup olmadığını kontrol eder.• *BY.8 Dış ışık, far (kısa ve uzun huzmeli), park, dönüş ışığı kontrolü yapar.• *BY.9 Aracın altına bakarak herhangi bir yağ ve su sızdırması olup olmadığını kontrol eder.• *BY.15 Yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, reflektör ve acil çıkış çekiçlerinin varlığını kontrol eder.• *BY.18 Araç gösterge tablosundan araca ait değerlerin (yakıt, yağ, hava, şarj lambası, ısı, vb.) normal değerlerde olduğunu kontrol eder.• *BY.21 Acil uyarı ışıklarını çalıştırarak kontrol eder.• *BY.23 Yolcu iniş/biniş kapılarının çalıştığını ve açık olduğunu gösteren kapı ikaz lambalarını kontrol eder.• *BY.24 Navigasyon, validatör, yolcu bilgilendirme sistemi ve tabelaların çalışıp çalışmadığını ve güzergah tabelalarını kontrol eder.• *BY.25 Aracın fren sistemlerini fren pedalına basarak kontrol eder.• *BY.26 Validatöre hat tanımlamasını yapar.• *BY.30 Hat başındaki veya duraktaki yolcuyu trafik kurallarına uygun olarak güvenli bir biçimde araca alır.• *BY.32 Yolcuların araca bindiğini kontrol ettikten sonra kapıları kapatır.• *BY.35 Kapı ikaz lambalarına bakarak durakta inecek olan yolcu olup olmadığını kontrol eder.		

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

	<ul style="list-style-type: none">• *BY.36 Trafik kurallarına uygun olarak, engelli yolcuların da binışine-inişine uygun olacak biçimde belirli bir mesafede durağa yanaşır.• *BY.39 Yolcuların ön kapılardan binip diğer kapılardan indiğini sağ geri görüş aynasına bakarak kontrol eder.• *BY.40 Yolcu binışı-inışı tamamlandıktan sonra kapıları kapatır ve kapı ikaz lambasının yanıp yanmadığını kontrol eder.• *BY.51 Araçtaki koruma ve acil durum müdahale araçlarının (yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, işaretleme reflektörü vb.) uygun ve çalışır vaziyette olduğunu kontrol eder.• *BY.52 Araca ait acil durum müdahale prosedürlerini uygular.• *BY.53 İnsan sağlığına zarar verici, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin, kesici ve delici aletlerin araca alınmaması ve araçta bulundurulmaması için gerekli kontrolleri yapar.
12. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN DİĞER KOŞULLAR	<ul style="list-style-type: none">• Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performans dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirilmesi bağımsız yapılır.• Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.• Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.• Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.
13. BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ:	<ul style="list-style-type: none">• Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 yıldır.
14. BELGENİN GÖZETİM SIKLIĞI:	<ul style="list-style-type: none">•
15. YENİDEN BELGELENDİRME:	<ul style="list-style-type: none">• 5 yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı, aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;• a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2,5 yıl çalıştığına dair resmi kayıt sunmak.• b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan Uygulama (performans) Sınavından (P1) değerlendirme sonucu olumlu sonuç almak.• Bu şartlardan en az birini yerine getiren adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16. BELGE BASIMI VE TESLİMİ	<ul style="list-style-type: none">• Adayların kararı myk portal'a yükledikten sonra myk mevzuatları çerçevesinde adayın evrakı basılarak TEKNİKEL'e gelir.• Adayın evrakı TEKNİKEL'de kayıt altına alınıp imza ve hologram işlemleri tamamlandıktan sonra adayın tercihi doğrultusunda adaya iletilir.• Belge gönderim kargo ücreti adaya aittir.
17. İTİRAZ VE ŞİKAYET	<ul style="list-style-type: none">• İtiraz ve şikayet hakkında ayrıntılı bilgi www.teknikelbelgelendirme.com.tr sayfasında tanımlanmıştır.• İtiraz/ şikayetler; yazılı, sözlü, online/web, e-posta vb. iletişim araçları ile iletilebilir.• Aday sınava ilişkin itiraz ve şikayetlerini sınav tarihinden itibaren 30 gün içerisinde TEKNİKEL'e bildirmelidir.
18. DİĞER ŞARTLAR	<p>-ADAYLAR PERFORMAN SINAVLARINA KATILIRKEN İŞ KİYAFETLERİ VE İŞ AYAKKABILARI İLE SINAV ALANINA GELECEKLER.</p> <p>-SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE ADAYLARIN KİMLİK YA DA EHLİYETLERİ YANLARINDA BULUNACAK.</p>

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

-ADAYLARIN SINAV KARARI EĞER SINAV İLE İLGİLİ MYK TARAFINDAN BİR DOĞRULAMA VE İTİRAZ DURUMU MEVCUT DEĞİLSE SINAV TAMAMLANDIKTAN SONRA 10 GÜN İÇİNDE VERİLEREK MYK PORTAL'A YÜKLENİR.

TEORİK SINAVLARDA ÖLÇÜLECEK BİLGİ İFADELERİ

Teorik sınavlarda Ulusal yeterlilikte belirtilen aşağıdaki bilgi ifadelerine ait sorular sorulmaktadır.

A1 İSG,Çevre ve Kalite		
No	Bilgi İfadesi	Değerlendirme Aracı
BG.1	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki mevzuatı sıralar.	T1
BG.2	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki prosedür ve talimatları açıklar.	T1
BG.3	Araçta bulundurulması gereken koruma ve acil durum müdahale ekipmanını sıralar.	T1
BG.4	Araçta bulundurulması gereken koruma ve acil durum müdahale ekipmanının kullanımını açıklar.	T1
BG.5	Araç kaynaklı tehlikelere karşı uygulanacak trafik ve güvenlik kurallarını sıralar.	T1
BG.6	Yolcu kaynaklı tehlikelere karşı uygulanacak trafik ve güvenlik kurallarını sıralar.	T1
BG.7	Trafik şartlarından oluşabilecek tehlikelere karşı uygulanacak trafik ve güvenlik kurallarını sıralar.	T1
BG.8	Kaza halinde alınması gereken tedbiri açıklar.	T1
BG.9	Yapılan işin gereklerine uygun çevre koruma önlemlerini sıralar.	T1
BG.10	Kullanılan yakıtların çevreye etkilerini açıklar.	T1
BG.11	Gürültü kirliliğini önlemek için alınacak azami önlemleri açıklar.	T1
BG.12	Daha az doğal kaynak kullanımını sağlayacak	T1
BG.13	Ekonomik sürüş tekniklerini sıralar.	T1
BG.14	İş süreçlerinde uygulanması gereken kaliteli hizmet ilke ve kurallarını sıralar.	T1
BG.15	Yolcu memnuniyetini sağlamak için alınabilecek tedbirleri açıklar.	T1
BG.16	İş süreci içerisinde uygulanacak yasaların öngördüğü trafik kurallarını açıklar.	T1
BG.17	İş süreci içerisinde karşılaştığı hata ve arızaları ortadan kaldırmaya yönelik işlemleri açıklar.	T1

A2 Sefere Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması		
No	Bilgi İfadesi	Değerlendirme Aracı
BG.1	Araçta bulundurulması zorunlu olan araç, gereç ve ekipmanları sıralar.	T1
BG.2	Günlük ihtiyaç molalarını ayarlarken dikkate aldığı unsurları açıklar.	T1
BG.3	Aracın periyodik bakımına ilişkin hususları açıklar.	T1
BG.4	Araçta bulundurulması zorunlu belgeleri sıralar.	T1
BG.5	Araçta unutulmuş, yolcuya ait herhangi bir malzeme ile ilgili alınması gereken tedbiri açıklar.	T1
BG.6	Kişisel bakım ve temizlik ile ilgili kuralları açıklar.	T1
BG.7	Elbise ve üniforma giymeyle ilgili kuralları açıklar.	T1
BG.8	Günlük iş emirlerinin alınması ile ilgili prosedürü açıklar.	T1
BG.9	Lastiklerin hava basıncının uygunluğunu kontrol etme yöntemlerini açıklar.	T1
BG.10	Lastiklerin olması gereken dış derinliği ölçülerini açıklar.	T1
BG.11	Araç gösterge tablosundaki araca ait değerlerin (yakıt, yağ, hava, şarj lambası, ısı, vb.) olması gereken değerleri açıklar.	T1
BG.12	Hat başında yapılacak işlemleri sıralar.	T1
BG.13	Hat başındaki ve duraktaki yolcuyu almayla ilgili kuralları açıklar.	T1

ELEKTRONİK NÜSHA KONTROLSÜZ KOPYA

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÜRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

BG.14	Seyir esnasında alt yapı çalışmaları ve mücbir sebeplerden ötürü güzergah dışına çıkma durumunda izlenecek prosedürü açıklar	T1
BG.15	Yolcunun durakta otobüsten indirilmesi ile ilgili kuralları açıklar.	T1
BG.16	Sürüş sonrası yapılacak kontrolleri ve işlemleri sıralar.	T1
BG.17	İnsan sağlığına zarar verici, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin, delici ve kesici aletlerin araçta bulundurulması ile ilgili kuralları açıklar.	T1

UYGULAMA(PERFORMANS) SINAVLARINDA ÖLÇÜLECEK BECERİ VE YETKİNLİKLER

A2 Sefer Hazırlık ve Otobüsle Sefer Yapılması		
No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	Değerlendirme Aracı
BY.1	Araçta bulundurulması zorunlu belgeleri (sürücü belgesi, vergi levhası, trafik ve tescil belgesi, zorunlu trafik poliçesi, egzoz emisyon kartı, LPG sızdırmazlık belgesi) kontrol eder.	P1
BY.2	Günlük iş emirlerinin alınması ile ilgili prosedürü izler.	P1
BY.3	Araçın dış temizliğini kontrol ederek kirli bölgeleri temizler.	P1
BY.4	Araç dışı görsel birimlerde (cam, kaporta, tampon, vb.) hasar olup olmadığını kontrol eder.	P1
*BY.5	Lastiklerin üzerinde patlak, kesik, balon olup olmadığını kontrol eder.	P1
*BY.6	Araç lastiklerinin dış derinliğinin uygun olup olmadığını kontrol eder.	P1
BY.7	Araç lastiklerinin hava basıncını uygun ölçülerde olup olmadığını kontrol eder.	P1
*BY.8	Dış ışık, far (kısa ve uzun huzmeli), park, dönüş ışığı kontrolü yapar.	P1
*BY.9	Araçın altına bakarak herhangi bir yağ ve su sızdırması olup olmadığını kontrol eder.	P1
BY.10	Motor yağ seviyesini kontrol eder.	P1
BY.11	Araçın dış fiziksel kontrolleri sonucunda tespit ettiği aksaklıkları giderir.	P1
BY.12	Araçın iç temizliğini kontrol eder.	P1
BY.13	Araç içindeki reklam afişleri ve duyuru panolarının güncelliğini kontrol eder.	P1
BY.14	Şoför ve yolcu koltukları ile yolcu tutacaklarını kontrol eder.	P1
*BY.15	Yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, reflektör ve acil çıkış çekiçlerinin varlığını kontrol eder.	P1
BY.16	Araçın iç fiziksel kontrolleri sonucunda tespit ettiği aksaklıkları giderir	P1
BY.17	Araçta rölantide çalıştırarak motorun yeterli derecede ısınmasını sağlar.	P1
*BY.18	Araç gösterge tablosundan araca ait değerlerin (yakıt, yağ, hava, şarj lambası, ısı, vb.) normal değerlerde olduğunu kontrol eder.	P1
BY.19	Devir saatini gözlemleyerek, rölanti devrinin beklenen değerlerde olup olmadığını kontrol eder.	P1
BY.20	Araç içi ve dışı aydınlatmaları, kısa ve uzun huzme farları kontrol eder.	P1
*BY.21	Acil uyarı ışıklarını çalıştırarak kontrol eder.	P1
BY.22	Silecekleri ve su fıskiyelerini çalıştırarak kontrol eder.	P1
*BY.23	Yolcu iniş/biniş kapılarının çalıştığını ve açık olduğunu gösteren kapı ikaz lambalarını kontrol eder	P1
*BY.24	Navigasyon, validatör, yolcu bilgilendirme sistemi ve tabelaların çalışıp çalışmadığını ve güzergah tabelalarını kontrol eder.	P1
*BY.25	Araçın fren sistemlerini fren pedalına basarak kontrol eder.	P1
*BY.26	Validatöre hat tanımlamasını yapar.	P1
BY.27	Araçın fonksiyonel kontrolleri sonucunda tespit ettiği aksaklıkları giderir.	P1
BY.28	Programlanan sürüşe başlamadan önce oto çıkış kilometresini oto çıkış kağıdına işler.	P1
BY.29	Belirlenen güzergahta emniyetli ve güvenli bir sürüşle hat başına varır.	P1
*BY.30	Hat başındaki veya duraktaki yolcuyla trafik kurallarına uygun olarak güvenli bir biçimde araca alır.	P1

ELEKTRONİK NÜSHA KONTROLSÜZ KOPYA

TEKNİKEL ŞEHİR İÇİ TOPLU TAŞIMA OTOBÜS ŞÖFÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI KILAVUZU

BY.31	Araca binen yolcuların seyahat kartlarını kontrol eder.	P1
BY.32	Yolcuların araca bindiğini kontrol ettikten sonra kapıları kapatır.	P1
BY.33	Trafik kurallarına ve yasal talimatlara uyarak ve trafiği kontrol ederek hareket eder.	P1
BY.34	Seyir esnasında hız göstergelerini gözlemleyerek belirlenen yasal hız limitini aşmadığını kontrol eder.	P1
*BY.35	Kapı ikaz lambalarına bakarak durakta inecek olan yolcu olup olmadığını kontrol eder.	P1
*BY.36	Trafik kurallarına uygun olarak, engelli yolcuların da binisine-inişine uygun olacak biçimde belirli bir mesafede durağa yanaşır	P1
BY.37	Engelli rampasını açar ve kapatır.	P1
BY.38	Aracı durdurduktan sonra kapıları açar ve açıldığını kapı ikaz lambalarına bakarak kontrol eder.	P1
*BY.39	Yolcuların ön kapılardan binip diğer kapılardan indiğini sağ geri görüş aynasına bakarak kontrol eder.	P1
*BY.40	Yolcu binışı-inışı tamamlandıktan sonra kapıları kapatır ve kapı ikaz lambasının yanıp yanmadığını kontrol eder.	P1
*BY.41	Kapılar kapandıktan sonra aracı hareket ettirerek, trafik kurallarına uygun olarak duraktan ayrılır.	P1
BY.42	Hat tanımlama levhasını boş, servis dışı vb. şekilde yeniden tanımlar	P1
BY.43	Hat sonunda diğer araçların geçişine engel olmayacak şekilde aracı uygun bir yere park eder.	P1
BY.44	Aracın içini kontrol ederek unutulmuş eşyaları kayıt altına alır.	P1
BY.45	Çıkış kilometresini işler.	P1
BY.46	Gerekli prosedürler tamamlandıktan sonra belirlenen güzergahtan emniyetli ve güvenli bir sürüşle park alanına hareket eder.	P1
BY.47	Garaja girmeden aracın cam, ısıtma/soğutma, iç aydınlatma ve havalandırma sistemlerini kapatır	P1
BY.48	Gerekli emniyet tedbirlerini alarak aracın enerji akımını keser.	P1
BY.49	Giriş kilometresi, sürüş esnasında tespit edilen arızalar ve hasarları araç görev kağıdına işler.	P1
BY.50	Aracı önceden belirlenen yere emniyetli bir şekilde bırakır.	P1
*BY.51	Araçtaki koruma ve acil durum müdahale araçlarının (yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, işaretleme reflektörü vb.) uygun ve çalışır vaziyette olduğunu kontrol eder.	P1
*BY.52	Araca ait acil durum müdahale prosedürlerini uygular.	P1
*BY.53	İnsan sağlığına zarar verici, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin, kesici ve delici aletlerin araca alınmaması ve araçta bulundurulmaması için gerekli kontrolleri yapar.	P1

(*)Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.